

למחאות, מחמאות או המחאות... תגובות, הערות ושאלות
soferyy@gmail.com

תקלות ו'אי-הצלחה' בפעולת המשיח

לאחר ש'עשה והצליח' וסיים בניין ביהמ"ק וקיבוץ גלויות
מגדירו הרמב"ם 'הרי זה משיח בוודאי!'

[אך מוסיף: 'ויתקן את העולם כולו לעבדו שכם אחד']
האם שלב זה 'מעכב' הגדרתו כ'משיח וודאי? אזי היה לו להקדימו!
ויובן בהקדם ניתוח 'השמטת הצנזור'

השמטת הצנזור:

(ה) ואם לא הצליח עד כה או נהרג, **בידוע** שאינו זה שהבטיחה עליו תורה,
והרי הוא ככל מלכי בית דויד השלמים והכשרים שמתו

עיונים בדברי הרמב"ם:

1. מה מחדש לנו הרמב"ם? הלא כבר אמר 'אם עשה והצליח'... הרי זה משיח בוודאי! – מזה מובן מאליו שאם 'לא הצליח' – **איננו משיח!**
2. מהי כוונת הרמב"ם 'עד כה'? עד איזה שלב?
3. מה גורלו של אותו ש'לא הצליח עד כה'? משיח שקר? או מלך כשר?
4. ולמאי נפקא מינא מהי הגדרתו – ה'נהרג'? הלהן תשברנה?..
5. מהי ההפרדה: 'לא הצליח או נהרג' וכי 'נהרג' איננו כלול ב'אי-הצלחה שלו
6. האם הביטוי 'נהרג' הוא בדווקא? אבל אם רק 'מת' עדיין יתכן שיגאלנו?...
7. מדוע מאריך בלשונו ולא קיצר: '**בידוע שאינו**' [משיח] – כמו בן כוזיבא?
8. וכי ישנו 'משיח' אחר - שהתורה לא הבטיחה עליו?!

והביאור בשיטת הרמב"ם:

מדובר שמי שכבר 'עשה והצליח' לסיים את כל שלבי 'בחזקת משיח', גם החל בפעולות 'משיח בוודאי', **שאמורות להביא להשלמת בנין המקדש' ולסיום 'קיבוץ הגלויות'**, אך [למרות 'הצלחתו החלקית'] 'לא הצליח עד כה', עד סיום התהליכים [ונלכה עד כה' – 'כה יהיה זרעך'] אזי:

בידוע שאינו זה שהבטיחה עליו תורה!

כי 'זה שהבטיחה עליו תורה' – אי אפשר ש'לא יצליח'!

וכלשון הרמב"ם בהקדמה לפי חלק:
'וכל פסוקי המקרא מעידין על הצלחתו והצלחתנו עמו'

וכיון שהצליח בשלבי 'בחזקת משיח' לסלק את גורמי הגלות
וגם החל בבנין ביהמ"ק או קיבוץ גלויות

הרי הוא משיח בוודאי: כלומר, 'מלך מבית דוד כשר ושלם'
שהחזיר מלכות בית דוד ליושנה והביא עם ישראל לשלימותו
ומעתה ישנן שתי אופציות של כשלונו של משיח:

א.

'זאם לא הצליח (לסיים) עד כה'

זה כולל כל סוגי 'אי-הצלחה': חלה, נאסר, נוצח, נפטר או נהרג

הגדרתו השלילית:

'ש'אינו זה שהבטיחה עליו תורה'

[כי כל מלכי בית דוד מהראשון עד האחרון - נקראים 'משיחים'
אבל רק מי ש'הבטיחה עליו תורה – הוא יתקן את העולם כולו]

**האם זה אומר שהוא 'משיח שקר' כבן כוזיבא? שם לשונו: 'נודע להם שאינו' [כלום!]
רק 'שאינו אותו שהבטיחה עליו תורה' – לא הגיע לדרגת 'גואל אחרון'**

הגדרתו החיובית:

הרי ככל שאר מלכי בית דוד הכשרים ושלימים שמתו'

'משיח בוודאי' = יורש המשיחה של מלכי בית דוד
כיון שהוכיח יכולתו להביא את עם ישראל לידי שלימות
והחזיר מלכות בית דוד ליושנה

[למאי נפק"מ ההגדרה החיובית? – לנהוג בו דיני 'מלך שמת']

ב.

'או' [שכן הצליח עד כה, אבל לבסוף] נהרג'

ואין כוונת הרמב"ם שרק במקרה של 'נהרג'
נשלל ממנו התואר: 'אותו שהבטיחה עליו תורה'

אבל אם רק 'מת' מיתה טבעית – עדיין מותר לקוות ש'יקום ויגאלנו'
[כי הרמב"ם קובע שה'נהרג' - 'הריהו ככל מלכי בית דוד .. שמתו]

ומה שנוקט דווקא 'נהרג' ולא 'מת' – בא לחדש בהגדרה החיובית:
שלא נחשוב כיון ש'נהרג' בידי אדם – סימן שהוא 'משיח שקר'

אם רק 'מת' אין בזה חידוש שהוא עדיין נחשב 'כשר ושלם' כי מה חטא? ...

אך אם מדובר שכבר הצליח לסיים הכל 'עד כה' – מה נותר עוד ל'זה שהבטיחה עליו תורה' להשלים?

כאן מגיע התואר הרביעי של משיח: 'זה שהבטיחה עליו תורה' שתפקידו:

'ויתקן את העולם כולו לעבדו שכמ אחד'

'שני התארים הללו של משיח' – בשיחה מפורשת של הרבי!